

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΛΙΝΔΟΥ

(ΠΙΝ. 1-8)

Ὁ πρῶτος πού ἀνέφερε τὴν ὑπαρξὴ χειρογράφων στὴ Λίνδο τῆς Ρόδου εἶναι ὁ Τρύφων Εὐαγγελίδης¹, ὁ ὁποῖος, ὅπως γράφει, τὰ ἐξήτασε κατὰ τὶς διακοπὲς τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1915. Τὰ ἀναφέρει παροδικά, μιλώντας γιὰ τὴ δράση λογίων Ροδίων, γι' αὐτὸ ἴσως καὶ ἡ μαρτυρία του πέρασε μᾶλλον ἀπαρατήρητη (δὲν καταγράφηκε καὶ στὸ Répertoire τοῦ M. Richard[RR]): ἄλλωστε καὶ τὰ «Ροδικά» του εἶναι βιβλίον πού δὲν εἶχε εὐρεία κυκλοφορία. Ὁ Εὐαγγελίδης ἀναφέρει συνολικὰ ἑπτὰ χειρόγραφα: ἓναν Νομοκάνονα τοῦ 1764 [=ἀρ. 1 τοῦ καταλόγου μας], τοῦ ὁποῖου μᾶς δίνει τὸ βιβλιογραφικὸ σημεῖωμα τοῦ Γερμανοῦ μοναχοῦ Πιλορούση (κατὰ λάθος: Πιλαρούση), ἓνα Συναξάριον τοῦ 15ου αἰώνα [ἀρ. 5], καὶ ἓνα Τετραευάγγελον «μετ' εἰκόνων ἐξόχων», πού φυλάσσεται στὸ σκευοφυλάκιον τῆς ἐκκλησίας καὶ πού ἀφιερώθηκε (γράφει) τὸ 1598 ἀπὸ τὸν Ἰάκωβον Παπαγεωργίου Ψιχαλιδάκη². Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ τὰ τρία μνημονεῦει (χωρὶς νὰ καθορίζῃ ἀκριβῶς πόσα) καὶ «μουσικὰ χειρόγραφα Σεργίου ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου εἰς 32ον τῶν μηνῶν Δ/βρίου, Μαρτίου, 7/βρίου καὶ Ἀναστασιματάριον». Πρόκειται ἀσφαλῶς γιὰ τοὺς ἀρ. 17, 15, 16 καὶ 9, πού εἶναι καὶ τὰ μόνα μουσικὰ τῆς συλλογῆς καὶ συμφωνοῦν μὲ τὴν περιγραφὴν του (ἀκόμη καὶ στὸ μικρὸ σχῆμα). Περιέργη ὅμως εἶναι ἡ μνεῖα τοῦ Σεργίου ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτη—ἐκτὸς ἂν ὁ Εὐαγγελίδης εἶχε δεῖ κάποιον κτητορικὸ ἢ ἄλλο σημεῖωμα πού ἐξέπεσε σήμερα (τὰ χφφ βρίσκονται σὲ ἄθλια κατάστασι).

Ἡ μνεῖα τῶν χειρογράφων ἀπὸ τὸν Τρύφωνα Εὐαγγελίδην ἔμεινε, ὅπως εἴπαμε, ἀπαρατήρητη. Τὸ 1947, μετὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν τῆς Δωδεκανήσου

1. ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ, Ροδικά, Ρόδος 1915, σ. 99.

2. Ἐδῶ ἔχει γίνεαι ἀσφαλῶς κάποια σύγχυσις: τὸ ἀφιερωτικὸ σημεῖωμα τοῦ 1598 τοῦ παπᾶ Ἰακώβου Ψιχαλιδάκη εἶναι τοῦ Εὐαγγελίου ἀρ. 6, πού δὲν ἔχει ὅμως μικρογραφίαι (εἶχε, ἀλλὰ ἀφαιρέθησαν ἀπὸ πολὺ παλιὰ — βλ. παρακάτω στὴν περιγραφὴ), ἐνῶ «μετ' εἰκόνων ἐξόχων» εἶναι διακοσμημένο τὸ Εὐαγγέλιον ἀρ. 4. Εἶχε δεῖ ἄραγε καὶ τὰ δύο ὁ Εὐαγγελίδης καὶ ἐμπέδωσε τὶς σημειώσεις του; (Καὶ τὰ δύο βρίσκονταν ἀπὸ παλιὰ στὴν ἐκκλησία — βλ. παρακάτω).

στην Ελλάδα, πρώτος ο Έμμ. Πρωτοψάλτης έδινε πληροφορίες για χειρόγραφα στη Ρόδο¹, μνημόνευε μάλιστα ρητά ότι στην εκκλησία τής Παναγίας τής Λίνδου σωζόταν σε καλή κατάσταση ένα παλαιό χειρόγραφο Εὐαγγέλιο, πού τὸ χρονολογοῦσε στὸν 16ο ἢ 17ο αἰώνα. Τὸν ἐπόμενο χρόνο ὁ Α. Ὁρλάνδος, περιγράφοντας τὶς τοιχογραφίες τῆς ἴδιας ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, ἀνέφερε καὶ ἕνα Τετραεὺγγελο μὲ μικρογραφίες πού ὑπῆρχε στὴν ἐκκλησία (τὸ ἴδιο ἀσφαλῶς πού περιέγραψε ὁ Ε. Πρωτοψάλτης) — αὐτὸς τὸ χρονολογοῦσε στὸν 11ο αἰώνα². Τὶς δυὸ αὐτὲς πληροφορίες τὶς περιέλαβε τὸ 1958 ὁ Μ. Richard στὴ δεύτερη ἐκδοση τοῦ γνωστοῦ Répertoire του (RR 711, 712—βλ. καὶ ἐδῶ τὶς ὑποσημ. 1 καὶ 2). Ἀλλὰ τὸ 1964, στὸ Supplément I (1958-1963) τοῦ Répertoire (σ. 50), καταχώριζε ὁ ἴδιος τὴν πληροφορία, πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ Μ. Ναουμίδης (σήμερα καθηγητῆς τῆς κλασικῆς φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιο Illinois) πῶς, ἔξω ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας «κατέχει 11 ἀκόμα χφφ, δηλ. ἕνα Συναξάριο τοῦ 14ου αἰ., ἕναν νομοκάνονα, καὶ μουσικὰ τοῦ 17ου καὶ 18ου αἰ.»³.

Τὰ χειρόγραφα τὰ εἶδαν καὶ τὰ μελέτησαν, μετὰ τὸ 1963, οἱ συνεργάτες τοῦ Institut für Neutestamentliche Forschung τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Münster (διευθυντῆς ὁ καθηγητῆς Kurt Aland)· τὸ ἐνδιαφέρον τους φυσικὰ περιορίστηκε στὰ χφφ τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ κατέγραψαν καὶ φωτογράφησαν τὰ δύο Εὐαγγέλια τῆς συλλογῆς [ἀρ. 4 καὶ 6]⁴. Τὰ νομικὰ χφφ ἐμελέτησε καὶ ὁ Σπ. Τρωϊάνος, δ.ν., δικηγόρος, ὁ ὁποῖος καὶ ἐδημοσίευσε ἐκτενῶς τοὺς τίτλους τῶν κεφαλαίων τοῦ Νομοκάνονος ἀρ. 8 (βλ. ἐδῶ ὑποσ. 3 καὶ τὴ σημείωση στὸν ἀρ. 8 τοῦ καταλόγου).

1. ΜΑΝΩΛΗ Γ. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ, Πνευματικοὶ θησαυροὶ τῆς Δωδεκανήσου, Δωδεκαν. Ἐπιθεώρησις 1 (1947) 18-19 καὶ 57-59 — εἰδικότερα σ. 19 (βλ. καὶ RR 711).

2. Α. ΟΡΛΑΝΔΟΥ, Βυζαντινοὶ καὶ μεταβυζαντινοὶ νομοὶ τῆς Ρόδου, Μέρους Β' Αἱ τοιχογραφίαι, Ἀρχεῖον Βυζ. μνημείων τῆς Ἑλλάδος, τόμ. 6 (1948), σ. 113-215 (RR 712)· μνεία τοῦ Εὐαγγελίου στὴ σ. 202. Πρόκειται γιὰ τὸν ἀρ. 4 τοῦ καταλόγου μας.

3. Ταυτίζονται: τὸ Συναξάριον μὲ τὸν ἀρ. 5, ὁ Νομοκάνων μὲ τὸν ἀρ. 1 (ἢ ἴσως καὶ τὸν ἀρ. 8), τὰ μουσικὰ ἀσφαλῶς μὲ τοὺς ἀρ. 9,15,16,17 (προκειται δηλ. γιὰ τὰ ἴδια πού εἶχε μνημονεύσει ὁ Εὐαγγελίδης). Ὁ Σπ. ΤΡΩΪΑΝΟΣ, Ἀρχ. Ἐκκλ. καὶ Κανον. Δικαίου 23 (1968) 40 (βλ. καὶ τὴ σημείωση στὸν ἀρ. 8) δὲν κατάλαβε καλὰ τὴν πληροφορία τοῦ Richard καὶ τοῦ ἀποδίδει τὸ λάθος πῶς χρονολογεῖ τὸν Νομοκάνονα (τὸν ἀρ. 8) στὸν 14ο αἰώνα καὶ πῶς τὸν ὀνομάζει Συναξάριον.

4. Βλ. Κ. ALAND, Fortsetzungsliste VII (1969) ἀρ. 2718 καὶ 2719· τὸ δεύτερο (=ἀρ. 6) τὸ μνημονεύει «s.n.»—χωρὶς ἀριθμὸ. Τὸ χφφ ἐλάνθανε τὸ 1969, ὅταν περιγράψαμε συστηματικὰ τὴ συλλογὴ. Τὸ ἀναζήτησε καὶ τὸ βρῆκε ὁ Ήλιος Κόλλιας τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1970, τοποθετημένο χωριστὰ σὲ ἕνα χαρτοκιβώτιο· καὶ μαζί βρῆκε καὶ ἕνα ἄλλο ἀκατάγραφο (τοῦ δώσαμε τὸν ἀρ. 20). Ὅσο γιὰ τὸ τρίτο Ροδιακὸ χφφ πού ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Κ. Aland στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ Τσίγκανου (ἀρ. 2720, ἀποσπάσματα Ἑρμηνείας στὰ Εὐαγγέλια), βλ. τῶρα ΛΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, Ἑλληνικὰ 22 (1969) 106-115.

Στὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας (ποὺ τὸν ἐμελέτησε ὁ Ἱηλίας Κόλλιας) ὑπάρχουν οἱ ἀκόλουθοι ἐγγραφεὶς ποὺ ἀναφέρονται σὲ χειρόγραφα καὶ μᾶς βοηθοῦν ν' ἀποκαταστήσουμε κάπως τὴν ἱστορία τῆς συλλογῆς. Στὴν πρώτη σελίδα ὁ κώδιξ ἔχει τὴν ἐπιγραφή: «Κώδιξ τῶν λογαριασμῶν τῆς ἱερᾶς ἐκκλησίας Λίνδου, 1858», καὶ ἀμέσως στὴ σ. 2 καταχωρίζεται καταγραφή «τῶν ἱερῶν εἰκόνων, ἀμφίων καὶ κτημάτων τῆς ἐκκλησίας», ὅπου ἀνάμεσα στὶς ἄλλες ἀναγραφὰς (κυρίως κοσμήματα καὶ ἄμφια) ἀναφέρονται καὶ «2 εὐαγγέλια ἀπὸ μεμβράνης» (οἱ ἀρ. 4 καὶ 6 τῆς περιγραφῆς μας). Ἡ ἐπόμενη ἐγγραφή ποὺ μνημονεῦει χφφ εἶναι πολὺ μεταγενέστερη, τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1916, καὶ ἔχει ὡς ἐξῆς:

Εἰς μίαν κασίτσαν ἐμπεριέχονται:

2 βιβλία σχήματος 2ου χειρόγραφα
1 βιβλίον » 4ου ἐξομολογητάριον
4 βιβλία » 8ου μουσικά ¹ .

Σὲ μιὰ τρίτη «καταγραφή πολυτίμων ἀντικειμένων», ἀχρονολόγητη, ἀλλὰ μὲ τὴ σφραγίδα τοῦ μητροπολίτου Ἀποστόλου καὶ τῆ χρονολογία (στὴ σφραγίδα) 1918, ἀναφέρεται καὶ «εἰλητάριον ἐμπεριέχον τὴν θείαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν» [=ἀρ. 21]. Καὶ στὴν ἀμέσως ἐπόμενη σελίδα (ἄρα τὸ 1918 πάντα) καταγράφονται «τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἱερὰ σκεύη καὶ ἄμφια», καὶ μεταξὺ αὐτῶν:

1 τετραεὐάγγελον
1 τετραεὐάγγελον ἐκ μεμβράνης 2ας τάξεως
1 ἀκολουθία ἐπικήδειος ² .

Τέλος καταγράφονται ἀκόμα μερικὰ βιβλία καὶ ἄμφια, ποὺ τὰ ἐδώρησε ὁ «ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος παπαῖ Γρηγόριος» στὴν ἐκκλησία τῆς Λίνδου στὶς 12 Ἰουλίου 1918. Ἀναφέρονται:

1. Χειρόγραφα «σχήματος 2ου» (περίπου 30×20) εἶναι μόνο οἱ ἀρ. 2, 3 καὶ 5. Τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο μνημονεῦμενα θὰ εἶναι ὅπωςδὴποτε ὁ ἀρ. 5, τὸ Συναξάριο ποὺ ἀνέφερε καὶ ὁ Εὐαγγελίδης. Τὸ ἄλλο τὸ ταυτίζω μᾶλλον μὲ τὸν ἀρ. 3 (ποὺ ἀναφέρεται στὸν κώδικα καὶ τὸ 1960—βλ. παρακάτω). Τὸ «ἐξομολογητάριον» («σχήματος 4ου», 20×15) ταυτίζεται, νομίζω, ἀσφαλῶς μὲ τὸν Νομοκάνονα ἀρ. 1, ποὺ κι αὐτὸν τὸν ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελίδης (ἀρ. χίξει ἄλλωστε μὲ μιὰ «Εὐχὴ συγχωρητικὴ»). Τὰ δύο ἄλλα νομικά χφφ (ἀρ. 8 καὶ 12) ἔχουν μικρότερο σχῆμα καὶ προέρχονται, καθὼς φαίνεται, ἀπὸ μεταγενέστερη δωρεὰ—βλ. παρακάτω. Τὰ 4 μουσικά «σχήματος 8ου» εἶναι κι αὐτὰ ἐκεῖνα ποὺ ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελίδης (ἀρ. 9, 15, 16, 17). Τὰ δύο Εὐαγγέλια δὲν ἔχουν ἐγγραφή ἐδῶ, ἀσφαλῶς γιατί εἶχαν καταγραφῆ, ἀπὸ τὸ 1858 κιόλας, στὸν κώδικα. Στὰ 1927 ὑπάρχει μιὰ ἄλλη καταχώριση, ὅτι ἡ κασίτσα τοποθετήθηκε στὸ «προσκυνητάριον» (ἓνα εἶδος σκευοφυλακίου τῆς ἐκκλησίας Λίνδου).

2. Τὰ δύο τετραεὐάγγελα (ποὺ καταγράφονται καὶ πάλι ἐδῶ) εἶναι βέβαια οἱ ἀρ. 4 καὶ 6 ἢ ἡ ἀκολουθία ἐπικήδειος ὁ ἀρ. 7.

Νόμος ἐκκλησίας χειρόγραφος ἀρχαῖος
 Προσευχὴ Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου χειρόγραφος
 Νόμος χειρόγραφος¹.

Ἔτσι, ἀπὸ τὰ 21 χειρόγραφα τῆς συλλογῆς, εἶχαν καταγραφῆ, ἤδη ἀπὸ τὸ 1918, στὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας τὰ 14 (ἀρ. 1,3,4,5,6,7,8,9,11,12,15,16,17,21) καὶ εἶχαν μείνει ἀκατάγραφα τὰ 7—ἡ δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμα στὴ συλλογὴ (ἀρ. 2,10,13,14,18,19,20).

Ἡ τελευταία ἐγγραφή στὸν κώδικα εἶναι ἐντελῶς πρόσφατη, τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1960· ὀφείλεται στὸν διδάσκαλο Λίνου κ. Ἰωάννη Σαββαΐδη, ὁ ὁποῖος λίγο ὑστερώτερα, στὶς 20 Ἰανουαρίου 1961, στέλνει καὶ ἀναφορὰ πρὸς τὴν Ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων Δωδεκανήσου, πὼς μέσα σὲ μιὰ κασίτσα βρέθηκαν τ' ἀκόλουθα χφφ: 1 Πηδάλιον, χρονολογίας 1674 1 Νοεμβρίου [=ἀρ. 1], 1 Εὐαγγέλιον χρονολογίας 1598 Μαρτίου ἐκ μεμβράνης [6], Τέσσαρα μουσικὰ ἐγκόλπια χειρόγραφα [9, 15-17], 1 Πατερικὸν (ἐρμηνεῖαι Εὐαγγελίων, χρονολ. 1730 (ἐνθύμησις) [3], Εἷς συναξαριστῆς [5], μία νεκρῶσιμος ἀκολουθία (ἐπενδεδυμένη διὰ μεμβράνης) [7].—Συνολικὰ 9 χειρόγραφα. Ἀκολουθεῖ, λίγο πιὸ ὕστερα, ἡ πληροφορία τοῦ Μ. Ναουμίδη γιὰ 11 χειρόγραφα.

Μὲ τὰ χειρόγραφα ἀσχολήθηκε καὶ τὰ ταχτοποιήσε, ἀπὸ τὸ 1966, ὁ Ἡλίας Κόλλιας, ὁ ὁποῖος καὶ ἀνέλαβε νὰ καταρτίσῃ τὴν περιγραφὴ καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ τους παρουσίαση. Τὸ 1968 παρακάλεσε τὸν Λίνο Πολίτη, περαστικὸν ἀπὸ τὴ Ρόδο, νὰ δῆ καὶ αὐτὸς τὰ χειρόγραφα καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν περιγραφὴ του. Τοῦτο ἔγινε τὸν Αὐγούστο τοῦ ἐπόμενου χρόνου (1969), καὶ τὸ ὕλικό πού συγκεντρώθηκε ἀπὸ τὴ συνεργασία αὐτῆ τὸ ἐπεξεργάστηκε ἀργότερα ὁ δεύτερος στὴ Θεσσαλονίκη γιὰ τὴν ἔκδοση, τὴν ὁποία παρουσιάζουμε τώρα.

Στὴν περιγραφὴ ἀκολουθήθηκε τὸ σχῆμα πού ἔχει καθορισθῆ στὸ βιβλίον τοῦ ΛΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, Ὁδηγὸς καταλόγου χειρογράφων, Ἀθ. 1961, σ. 105-113. Βλ. καὶ Ἑλληνικά 20 (1967) 350 καὶ 21 (1968) 111-112. Μετὰ τὰ περιεχόμενα τοῦ κάθε χφφ, ἀκολουθοῦν: Α παλαιογραφικὴ περιγραφὴ· ὁ ἐκθέτης⁸ [22⁸] σημαίνει: τετράδια (ἢ ἀντίστοιχα⁶ τριάδια κ.ο.κ.), α'κ'ν: ἡ ἀρίθμηση τῶν τετραδίων δηλώνεται ἄνω ἢ κάτω, στὸ verso ἢ στὸ recto. Ἡ ἔνδειξη, πολλὰς φορές, γιὰ τὴ γραφή: «τύπου μονῆς Ξηροποτάμου» δηλώνει ἕναν ἰδιότυπο τρόπο λειτουργικῆς γραφῆς, πού τὸν ἔχω ἐπισημάνει σ' ἕνα βιβλιογραφικὸ ἐργαστήριον τῆς μονῆς αὐτῆς, ἰδίως τὸν 17ο αἰῶνα (βλ. ἀρ. 3 καὶ πίν. 6α). Βραχυγραφίες: P.G.=Patrologia Graeca (Migne), BHG=Bibliotheca Hagiographica Graeca, 3η ἔκδ. (Halkin), R.R.=M. Richard, Répertoire.

1. Οἱ δύο «Νόμοι» (ἀφοῦ ὁ ἀρ. 1 ταυτίστηκε παραπάνω—καὶ ἀναφέρεται ἤδη καὶ ἀπὸ τὸν Εὐαγγελίδη) εἶναι ἀσφαλῶς τὰ ὑπόλοιπα δύο νομικὰ χφφ, οἱ ἀρ. 8 καὶ 12 (ὁ ἀρ. 12, τοῦ 16ου αἰ., εἶναι ἴσως ὁ «ἀρχαῖος»). Ἡ Προσευχὴ Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου εἶναι ὁ ἀρ.11.

1 Χάρτ. 20×15,5 φφ. 375 στ. 18 έτ. 1674

Νομοκάνων Μαλαξοῦ, εἰς κεφάλαια 487.

Ἐν ἀρχῇ:

φ. 19 Εὐχὴ συγχωρητικὴ λεγομένη ὑπὸ πνευματικοῦ πατρὸς ἐπὶ τοὺς μέλλοντας μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων μυστηρίων.

φ. 21^v Προοίμιον. Ἄρχ. Θησαυρὸς κεκρυμμένος (τελειώνει ὡς βιβλιογραφικὸν σημεῖωμα — βλ. Β).

φ. 22^v-45^v Πίναξ.

φ. 47 Παύλου ἀποστόλου, Περὶ ἀρχιερέως καὶ πῶς εἶναι πρέπει νὰ εἶναι. Ἄρχ. Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται.

φ. 49 Ἀρχὴ τοῦ Νομοκάνονος.

Τὰ πρῶτα κεφάλαια:

α' Περὶ ἀρχιερέως τοῦ εἶναι εἰς πάντας συμπαθῆς καὶ νὰ μὴδὲν πιστεῦη λόγους τινὸς χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ.

β' Περὶ ἀρχιερέως τίνα εἰκονίζειν τοῦ ἔχειν.

γ' Περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ τοῦ ποιεῖν δικαιοσύνην ὁ κρίνων.

Τὰ τελευταῖα κεφάλαια (φφ. 339-350):

υπὸ Νικηφόρου Κπόλεως, Χρονικὸν ἐν συνόψει.

υπε' Περὶ Ἀγαρηῶν (φθάνει μέχρι τοῦ ἔτους 1540—παράδοσις Μονεμβασίας καὶ Ναυπλίου).

υπς' Κατάλογος Ὁθωμανῶν σουλτάνων.

υπζ' «Ὀμιλία διάφορη εἰς παρηγορία τῶν θλιβομένων ἐνεκὲ τῶν τελευτησάντων συγγενῶν αὐτῶν».

Ἔπονται εὐχαί τινες.

Α. Δὲν ἀριθμοῦνται τετράδια. Γραφὴ ἄνετος, δεξιοκλινῆς, λίαν ἐπιμελής. Πλουσία ἐρυθρογραφία. Τὰ φφ. 1-18 καὶ 358-375 ἄγραφα. Χάρτης λεπτός, ὑποκίτρινος, Κατάστασις ἀρκούντως καλὴ· εἰς τινὰ σημεῖα ὁ χάρτης διεβρώθη ὑπὸ τῆς μελάνης. Στάχωσις νεωτερικὴ (σανίδες) σύγχρονος πρὸς τὸ χφ, μετὰ ἐντύπων κοσμημάτων, πορπῶν καὶ χρυσώσεως τῶν φύλλων.

Β. φ. 22 (ἐν τέλει τοῦ Προοιμίου):... καὶ οὕτω ῥαδίως γενήσεται ὑμῖν τὸ ἀμφισβητοῦμενον· ἔρρωσθε. Ἦνωσται αὕτη ἡ βίβλος μετὰ πολλοῦ μόχθου παρ' ἐμοῦ τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἐλαγχίστου δούλου τοῦ Θ(εο)ῦ Γερμανοῦ μοναχοῦ τοῦ Μπιλωροῦσ(η), ἐν ἔτει Ἱρπβ' ἀπὸ κτήσεως κόσμου, ἀπὸ δὲ τοῦ Κυρίου καὶ Θ(εο)ῦ καὶ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ τῆς κατὰ σάρκα γενήσεως αὐτοῦ, ἀχὸδ' μηνὶ νοεμβρίῳ α' [1674]. φ. 357 (ἐρυθρογρ.) Ἡ χειρὸς μὲν ἡ γραφάσα τήνδε τὴν βίβλον ταύτην, σαπίσεται φεῦ καὶ γενήσεται κόνις, ἡ δὲ γραφὴ μένη εἰς χρόνους πληρεστάτους. (διὰ μελάνης:) Ἐπληρώθη τὸ παρὸν νόμιμον διὰ χειρὸς ἐμοῦ Γερμανοῦ μοναχοῦ τοῦ Πιλωροῦση ἐπὶ ἔτους Ἱρπβ', ἀπὸ δὲ Χ(ριστο)ῦ, ἀχὸδ' μηνὶ νοεμβρίῳ α' [1674].

Ββ. φ. 3 Ἐτοῦτο τὸ βιβλίον ἦρεν τοῦ πατᾶ Ἀμβρωσίου τοῦ Λινδιακοῦ καὶ ὄ[σ]τις τὸ πᾶρι νὰ ἔχι τὴν κατάρρα τοῦ ἀγίου Νικολάου.

Σημ. Τὸ χφ ἀναφέρεται ὑπὸ ΤΡΥΦ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ, Ροδιακά, Ρόδος 1915, σ. 99 (βλ. καὶ ἐνταῦθα, ἀνωτ. σ. 33).

2. Περιγ. 29×21 φφ. 107 σελ. 2 στ. 26 14. αἰ. ἀκέφ.

Εὐαγγελιστάριον.

Ἀπὸ τῆς α' Κυ τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυ τῶν Βαΐων ἀναγνώσματα μόνον Σαββάτων καὶ Κυριακῶν.

Τὰ πρῶτα φύλλα ἐν κακίστῃ καταστάσει. φ. 3^v Τῆ β' τῆς Τυροφάγου.

φ. 72 Μηηνολόγιον (ἀκέφ.), φ. 102^v Εἰς διαφόρους μνήμας, φ. 105 Ἐνδεκα ἑωθινά.

A. Τὸ χφ εἰς ἀθλιωτάτην κατάστασιν. Τὰ πρῶτα φύλλα μύβρωτα καὶ κατεστραμμένα· τὸ ἄλλο λίκον ἐφθαρμένον ἐκ τῆς ὑγρασίας. Δὲν διακρίνεται ἀρίθμησις τετραδίων. Μέγα χάσμα μετὰ φ. 71 (ἀπὸ Μ. Σαββάτου μέχρι ιβ' Ὀκτωβρίου). Γραφή ὀρθία, στρογγύλη, ρέουσα, λίαν ἐμπείρου χειρὸς (πίν. 1). Ἐρυθρογραφία. Ἡ γραφή ἀλλάσσει εἰς φφ. 72-79, 80-104, 105-107 (σύγχρονος περίπου). (Λάθος εἰς τὴν ἀρίθμησιν τῶν φύλλων· ἄλλα 48-50). Ἀστάχωτον.

B. φ. 104^v (πίν. 2)

*Ἡ βίβλος ἦδε τῶν θεοφράστων λόγων
κιρνᾶ κρατῆρα τοῖς βροτοῖς θείων λόγων,
τυφλοῦς σοφίζει καὶ χαρίζεται βλέπειν
κόραις νοητῶν ὀμμάτων τῆς καρδίας,
χωλοῦς ἐγείρει, καὶ δρόμον σωτηρίας
τρέχειν διδάσκει καὶ καταλύειν ἄνω
οὗ δεῖ μάλιστα προστρέχειν ἑχεφρόνως.
Ἐπεὶ δὲ ταῦτα προξενεῖ τοῖς ἐν βίῳ,
ποιθώμεθα πρὶν ἡμένοι πικρὸν τέλος,
χωρίζον ἡμᾶς κοσμικῆς συναυλίας,
εἰς πῦρ προπέμπον, ὃ μεγίστης ζημίας,
ψυχῆ[ς] γὰρ οἴμοι ζημούμεθα, φίλοι.*

(Τὸ ἀρχικὸν γράμμα ἐκάστου στίχου ἐρυθρόγραφον· ἐν τέλει ἐκάστου στίχου διπλῆ στιγμή (:). Ἡ στίξις ἰδική μας. Ἀκολουθεῖ ὑπόλοιπον ψαλιδισμένου φύλλου, εἰς τὸ verso τοῦ ὁποίου (διὰ χ², 15. αἰ.) λείψανα τέλους στίχων (;)· διακρίνονται μόνον : ... λεγ( ) |... |... αἰς|... με | ... | ... μαζόντων | ... | - απ( ) |... |... μείς δὲ | ... δὲ | ... (... ζεῖν).

Τὸ χφ δὲν ἀναφέρεται ὑπὸ ALAND, Fortsetzungsliste VII.

3. Χάρτ. 31×21,5 φφ. 457 σελ. 2 στ. 25 έτ. 1648/9 άκέφ. κολοβ.

Μαξίμου Πελοποννησίου, Κυριακοδρόμιον.

Άρχεται (άκέφ.) άπό φ. νε': Κυ ζ' τοῦ Λουκᾶ. Μετά τήν Κυ ιε' Λουκᾶ καί Κυ Χαναναίας άκολουθεῖ Κυ πρό Χ (ριστο)ῦ γεννήσεως, Κυ πρό τῶν Φώτων, καί εἶτα άπό Κυ Τελώνου καί Φαρισαίου μέχρι Κυ ιδ' Ματθαίου (κολοβ.).

A. 59⁸ [χ¹ α^{ντ} γωνία, σταυροί α^{ντ} μέσον, παραπομπά κάθετοι]. Άριθμοῦνται καί τά φύλλα ύπό χ¹ δι' έλληνικῶν άριθμῶν. Έξέπεσαν τά φφ. 1-54, ήτοι τά 7 πρώτα τετράδια καί τά 2 πρώτα φύλλα τοῦ η'. Χάσματα: φφ. σκζ' - σμβ', σμγ'-σμη', σνα'-σξς', σξη'-σοα'. Γραφή γωνιώδης, δεξιοκλινής, λειτουργική, τύπου «μονής Ξηροποτάμου» (πίν. 6α). Έρυθρογραφία. Δίχρωμα πεποικιλμένα επίτιτλα καί άρχικά. Χάρτης χονδρός, ύδατόσημ. άγκυρα έντός κύκλου, τύπου Br. 548-572 (ή άγκυρα σχεδιάζεται διά μιᾶς γραμμῆς). Κατάστασις άρκούντως καλή. Στάχωσις δερματίνη παλαιά μετά έντύπων κοσμημάτων, άσφαλῶς σύγ-χρονος μέ τῶ χφ, τῆς όποίας εξέπεσε τῶ έμπρόσθιον έξώφυλλον.

B. φ. ρμγ' Τέλος τῶν κ(α)τ(ά) Λουκᾶ κυριακῶν, ζρνς' [1648]. φ. τμη' Τέλος τῶν διδασκῶν εἰς τῶ τοῦ κ(α)τ(ά) 'Ιω(άννην) άγίου εὐα(γγελίου) κυριακῶν, ζρνς' [1649].

E. φ. 179^ν 'Εγώ... ταύτην ύπόμνον τά γράμματα τῆς Παναγίας καί τοῦ Χριστοῦ άμήν. 'Εδσα μας βορδονάρια 3.

Σημ. Τῶ χφ εἶχε κατά λάθος διαιρεθῆ εἰς δύο μέρη (φ. νδ' - σν', καί σξζ' - τέλος)· τῶ πρώτων μέρος περιείχeto έντός μεταγενεστέρας σταχώσεως έκ λευκοῦ δέρματος (πιθανῶς έξ έντύπου), εἰς τῶ πφ τοῦ τέλους τῆς όποίας ή άκόλουθος σημείωσις, διά μεγαλογραμμίτου πεποικιλμένης γραφῆς. (Έν άρχῆ σταυρός φέρων εἰς τά κενά μεταξῦ τῶν κεραίων τά γράμματα IC, XC, NI, KA): Δέησις καί κτήμαν καί άφήξρωματα οὐλα τά βιβλία καί τά στεφάνια καί οὐλα τά πράγματα τοῦ μαναστιήου άπό τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Διάκο Λαμπριανοῦ σηνόρομητοῦ λογιωτάτου καί έκτηθηρωτάτου καί σεβασμηωτάτου καί εὐλαβεστάτου καί χρισμηωτάτου καί εὐγενεστάτου καί διδασκάλου καί θεῶφωτίστου καί εἰς μνήμην άντοῦ καί τῶν γονέων άντοῦ καί τῆς νουνᾶς άντοῦ καί τῶν άδελφῶν άντοῦ καί τῶν πατρώγονέων άντοῦ έν έτη Χριστοῦ σωτήριον ΑΨΑ έν μηνίον Φευρουαρίου IB' [1730]. (Τοῦ ίδίου ύπάρχει καί άλλη άφιερωτική έπιγραφή, τοῦ ΑΨIE' [1715], διά τῶν αὐτῶν ιδιοτύπων γραμμάτων, χαρραγμένη εἰς ξύλινον σκαμνί, φυλασσόμενον εἰς τήν έκκλησίαν τῆς Παναγίας).

4. Περιγ. 22,5×15,5 φφ. 244 στ. 35-36 13. αί.

Τέσσαρα Εὐαγγέλια μετά τῶν Πράξεων καί τῶν έπιστολῶν τῶν 'Αποστόλων.

φφ. 1-4 Κανόνες.

φ. 6 Ματθαῖος, φ. 42 Μᾶρκος, φ. 65 Λουκᾶς, φ. 104 'Ιωάννης, φ. 128 Πράξεις, φ. 157 'Επιστολή 'Ιακώβου, φ. 161 Πέτρου καθολική, φ. 167 Καθολική 'Ιωάννου, φ. 175 Παύλου πρός Ρωμαίους κ.ο.κ.

Σημειοῦνται διά χρυσογραφίας οἱ άριθμοί τῶν κεφαλαίων καί έδαφίων έν τῆ ὀφ καί οἱ τίτλοι τῶν κεφαλαίων ἄνω καί κάτω.

A. 32⁸ [χ^1 α' γωνία (μέχρι μόνον τοῦ ι'), χ^2 κ' μέσον]. Εἷς τινὰ τετράδια α' σταυρός. Αἱ μικρογραφίαι (βλ. Κ) εἰς λυτὰ φύλλα συρραπτόμενα εἰς τὰ τετράδια. Γραφή ὀρθία, στρογγύλη, συνεπτυγμένη· μελάνη μαύρη. Χρυσόγραφα ἀρχικά (βλ. καὶ Κ). Τὸ φ. 157 διὰ χ^2 , ὁμοίως τὰ φφ. 167-174 δι' ἄλλης χειρὸς (15. αἰ.). Ἐν φ. 174 (διὰ τῆς χ ταύτης:) *Τῶ γράφαντι εὐτελεῖ καὶ ἀμαρτωλῶ Προκοπίῳ Ἰεωὺς ἔσο σ(ὠτ)εσ*. Κατάστασις λίαν καλῆ. Στάχωσις παλαιὰ ἐπενδεδυμένη δι' ἐρυθροῦ μεταξωτοῦ ὑφάσματος μὲ ὑφαντὰ κοσμήματα, 16. αἰ. (βλ. καὶ ἀρ. 6). Παράφυλλα δ' ἓν ἐν ἀρχῇ καὶ δύο ἐν τέλει χάρτινα (ὕδατόσημ. ἀγκυρα ἐντὸς κύκλου ὡς Br. 557 [=1572].) Συχνῶς πρὸς τὴν στάχωσιν ἐτοποθετήθησαν καὶ ὑφάσματα κυανᾶ μεταξωτὰ πρὸς προστασίαν τῶν μικρογραφιῶν.

B. φ. 174 (βλ. ἀνωτέρω εἰς A).

Ββ. φφ. 2^v *Τὸ παρὸν τετραεὐάγγελον ἀφιερῶθη παρὰ τοῦ εὐγενεστάτου Τζανετῆ Καπετάνου ἐν τῷ πανσέμνῳ ναφῷ τῆς ὑπεραγίας Θ(εοτ)κου τῆς οὔσης ἐν Λίνῳ κατὰ τοῦ ἀχμβ' μαρτίῳ κγ'* [1642]. (μονοκονδ.:) *Ἐὸ Ρόδου Μελέτιος*¹.

Κ. φφ. 1-4 Πίνακες ἀντιστοιχίας, φ. 5^v Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (μικρογραφία ὀλοσέλιδος), φ. 6 Ἐπίτιτλον τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου καὶ ἀρχικὸν βῆτα σχηματιζόμενον ὑπὸ ἄρκτου ὀρθίας περιβαλλομένης ὑπὸ ὄψεων, φ. 41^v Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος (μικρογραφία ὀλοσέλιδος), φ. 42 Ἐπίτιτλον τοῦ κατὰ Μᾶρκον εὐαγγελίου καὶ ἀρχικὸν ἄλφα σχηματιζόμενον ὑπὸ ἀλώπεκος, πετεινοῦ καὶ ὄφεως, φ. 64^v Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (ὀλοσέλιδος) (πίν. 3), φ. 65 Ἐπίτιτλον τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου, φ. 103^v Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης (ὀλοσέλιδος), φ. 104 Ἐπίτιτλον τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, φ. 127^v Ὁ Λουκᾶς παραδίδει τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων εἰς τὸν Θεόφιλον, φ. 128 Ἐπίτιτλον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, φ. 161 Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος στηθαῖος, φ. 175 Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καθήμενος (μικρογραφία καταλαμβάνουσα τὸ ἥμισυ τοῦ φύλλου) (πίν. 4).

Σημ. Τὸ χφ (ὡς καὶ τὸ ἀρ. 6) ἀναφέρεται εἰς τὸν κώδικα τῆς Παναγίας Λίνου ἡδη ἀπὸ τοῦ 1858 (βλ. ἀνωτ. σ.35). Ἀναγράφεται καὶ ὑπὸ ALAND, Fortsetzungsliste VII (1969), ἀρ. 2718, ὅπου καὶ δηλοῦται ὅτι ἐφωτογραφήθη ὀλόκληρον, ἀλλ' αἱ φωτογραφίαι εἶναι δυσανάγνωστοι. Περὶ τοῦ χφ καὶ τῶν μικρογραφιῶν ἐτοιμάζει εἰδικὴν μελέτην ὁ Ἡλίας Κόλλιας.

5 Χάρτ. 29×22 φφ. 253 στ. 29 α' ἡμ. 14. αἰ. κολοβ.

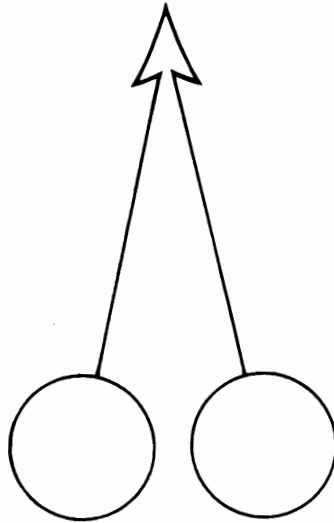
Συναξάριον μηνῶν Μαρτίου - Αὐγούστου.

A. 35⁸+ 2 φφ. λς' [χ^1 κ' ἄκρα, χ^2 κ' γωνία]. Ἐξέπεσαν ἐν ἡ δύο φύλλα τοῦ τέλους. Χάσμα μετὰ φ. 29₁ καὶ μετὰ φ. 220₂₇ (τὰ 2 τελευταῖα φφ. τοῦ κη', τὰ τετρ. κθ' - λα' καὶ τὸ 1φ. τοῦ λβ': ἀπὸ κδ' Ἰουλίου - ιβ' Αὐγούστου). (Τὸ φ. 55 νὰ τοποθετηθῆ μετὰ τὸ φ. 60). Γραφή ὀρθία, στρογγύλη, λειτουργικὴ, μελάνη κίρρα. Πλουσία ἐρυθρογραφία, λιτὰ ἐρυθρόγραφα ἐπίτιτλα καὶ ἀρχικά. Χάρτης χονδρὸς, ὑδάτ. γραμμαι ἀραιαί· ὑδατόσημ. δύο κύκλοι ὡς περ. Br. 3188 [=1334], φύλλον ὡς Br. 6219 [=1315 - 1340], καρπὸς ὡς Br. 7415 [=1316-1348], ἀγγεῖον ὡς Br. 12464 [=1322] (καὶ ἄλλο ἀδιάγνωστον — βλ. εἰκόνα εἰς σ. 41).

1. Ὁ Μελέτιος Β', βλ. ΓΡ. Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΔΟΥ, Ἐκκλησία Ρόδου, ΕΕΒΣ 6 (1929) 169, ὅπου ὁμοίως φέρεται ἀναλαβὼν τὴν ἀρχιερατείαν τὴν 11 Μαΐου 1643· παραμένει μέχρι τοῦ 1651.

Κατάστασις λίαν κακή· τιλόβρωτον καὶ ἐσχισμένα φύλλα, σταγόνες κηροῦ. Τὸ χφ ἀνεκαι-
νίσθη πιθανῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς σταχώσεως. Εἰς ὄρισμένα κενὰ τῶν φύλλων ἐπικεκολλη-
μένα τεμάχια χάρτου μὲ γραφὴν 15./16. αἰ. Στάχωσις δερματίνη παλαιὰ κατεστραμμένη.

Ε. φ. 30^v - 31 [χ 14./15. αἰ.] *Ω Χ(ριστ)ὲ βοηθει μοι τῶν δούλου σου Ἰω(άννη)
Ἀσάνη. Εἰ μὲν φῆλος πέφυκας ἤσελθε, κ.ἄ. τινά.

Σημ. Ἀναφέρεται ὑπὸ ΤΡ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ἔ.ἄ. (βλ. καὶ σ. 33).

6. Περγ. 20×14,5 φφ. 239 στ. 24-25 13. αἰ.

Τέσσαρα Εὐαγγέλια.

φ. 3 Ματθαῖος, φ. 69 Μᾶρκος, φ. 112 Πίναξ κεφαλαίων τοῦ Λουκᾶ
(ἐρυθρογρ.), φ. 114 Λουκᾶς, φ. 168 Ἰωάννης.

Τὰ φφ. 1-2 ἀρχαιότερα (10. αἰ.;), ἀνεπίγραφα (ἐν φ. 1 ὀρθογώνιον ἐπί-
τιτλον πλαίσιον, ἀλλ' ὁ τίτλος ἄγραφος). Ἀρχ. Ἀμμώνιος ὁ Ἀλεξανδρεὺς
πολλὴν ὡς εἰκὸς [Εὐσεβίου, Ἐπιστολὴ πρὸς Καρπανόν] (εἰς λίαν κακὴν κα-
τάστασιν· ἐπικεκολλημένα τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο).

Ἐρυθρογράφως σημειοῦνται τὰ κεφάλαια ἐν τῇ ἄνω καὶ τῇ κάτω ῥα.
Εἰς τὰ πρῶτα φύλλα καὶ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰωάννου ὁμοίως ἐρυθρογράφως
(χ²) αἰ ἀναγνώσεις.

Τὰ φφ. 88-89 δι' ἄλλης, ὀλίγῳ μεταγενεστέρας χειρὸς (βλ. Α).

Α. 31⁸ [χ^r μέσον] (ιε⁶, ιζ⁶⁺⁶, ιη⁶, ιθ⁷, κη⁶, λα⁷). Ἡ ἀρίθμησις τῶν τετραδίων διὰ με-
ταγενεστέρας χειρὸς, πολλαχοῦ ἐσφαλμένη. Ἀρίθμησις τῶν φύλλων διὰ χειρὸς ἔτι μεταγε-

νεστέρας, δι' ἑλληνικῶν ἀριθμῶν, γενομένη ὕμῳ πρὸ τῆς σταχώσεως, διότι οἱ ἀριθμοὶ ἔχουν κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποκοπῆ κατὰ τὴν στάχωσιν· δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν ἀρίθμησην τὰ φφ. 1-2 (φ. α' = νῦν φ. 3). Χάσματα: μετὰ φ. 68 (τέλος Ματθ.) χάσμα 1 ἢ 2 φύλλον (προφανῶς δίφυλλον μετὰ τὴν μικρογραφίαν, πιθανῶς καὶ τὰ κεφάλαια τοῦ Μάρκου)· διὰ μεταγενεστέρως χειρὸς ἔχουν προστεθῆ ἔν φ. 68^v τέσσαρες στίχοι (τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου)· τὰ φφ. 67-68 ἀποτελοῦν δύο φύλλα δυαδίου, ἀπὸ φ. 69 ἀρχεται νέον τετραδίων· ἡ χ² ἀριθμεῖ τὰ φφ. 67-68 ὡς τετρ. ι', καὶ ἀπὸ τοῦ φ. 77: τετρ. ια'. Ὁμοίως πρέπει νὰ ὑπάρχη χάσμα ἑνὸς φ. μετὰ φ. 111 (τέλος Μάρκ.), τοῦ τελευταίου δηλ. φ. τοῦ τριαδίου ιε' [πιθανῶς μετὰ τὴν μικρογραφίαν τοῦ Λουκᾶ]. Ὁμοίως, μετὰ τὸ φ. 185 (τέλος Λουκᾶ), ἐν φύλλον ἀποκεκομμένον (προφανῶς μετὰ τὴν μικρογραφίαν τοῦ Ἰωάννου). Ἀπασαὶ αἱ ἀφαιρέσεις τῶν μικρογραφιῶν ἐγένοντο πρὸ τῆς ἀριθμήσεως τῶν φύλλων, καὶ ἄρα πρὸ τῆς σταχώσεως. Γραφὴ ὀρθία, στρογγύλη, ρέουσα, ἐμπειροῦ βιβλιογράφου. Ἐρυθρόγραφα ἀρχικά, ἐπίτιτλα (βλ. Κ). Τὰ φφ. 88-89 (δίφυλλον ἐσωτερικὸν τετραδίου) δι' ἄλλης χειρὸς, συγχρόνου ἢ ὀλίγῳ μεταγενεστέρως· περιέχουν Μκ 8,17 - 9,12: οὕτω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε — Ἡλίαν δεῖ ἔλθειν πρώτον. Τὸ ἀρχικὸν δίφυλλον, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησαν τὰ φφ. 88-89, ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ τέλος τοῦ χφ δίκην παραφύλλου (νῦν φ. 237-238)· φέρει διαγραφὰς καὶ διορθώσεις ὡς καὶ συμπληρώματα ἐν τῇ ᾧα παραλείψων τοῦ πρώτου γραφέως, διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς ἢ ὁποῖα ἔγραψε τὰ φφ. 88-89. Καὶ ἄλλα φύλλα γραμμένα πιθανῶς διὰ τῆς χειρὸς τοῦ αὐτοῦ διορθωτοῦ (π.χ. φ. 115). Τὸ φ. 239 ἄγραφον (παραφύλλον σταχώσεως, ἀρχικῶς προσκεκολλημένον ἐπὶ τῆς σανίδος).

Στάχωσις παλαιὰ ἐκ πρασίνου μεταξωτοῦ ὑφάσματος μετὰ κοσμήματα ὑφαντά, ὁμοία καθ' ὅλα πρὸς τὴν στάχωσιν τοῦ ἀρ. 4 (πρὸ τοῦ τέλους τοῦ 16. αἰ., διότι ἀσφαλῶς εἶναι προγενεστέρων τοῦ κτητορικοῦ σημειώματος τοῦ ἔτους 1598 — βλ. Ββ).

Ββ. φ. 239^v Τὸ παρὸν ἅγιον εὐαγγέλιον ἀφιερῶθ(η) εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπερεδλογημένης ἐνδόξης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθ(έ)ν(ου) εἰς χῶραν Λίνδ(ον), καὶ τὸ μύλον [=μύλον] τὸ ἀργυρὸν ὃ [=δ] ἐστὶν εἰς τὴν κωνδύλιαν τῆς Θεοτόκου, ὑπὸ τοῦ παπ(ᾶ) Ἰακώβου τοῦ παπ(ᾶ) Γεωργ(ίου) Ψιχαλιδάκη διὰ ψυχικῆς αὐτοῦ σ(οτη)ρίας καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ. Καὶ εἴ τις ἡστερήσ(η) αὐτὸ ἔξει τὰς ἀρὰς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων καὶ θεοφόρων π(ατέ)ρων, μῆν(ι) μαρτ(ίω) 1598.

Ε. Εἰς τινὰ φύλλα μεταγενέστερα (17ου αἰῶνος) τουρκικαὶ σημειώσεις δι' ἀραβικῶν χαρακτήρων καὶ διὰ μαύρης μελάνης. (Ἡ κατωτέρω μεταγραφή καὶ μετάφρασις ὑφείλεται εἰς τὸν διδάσκαλον τοῦ μουσουλμανικοῦ σχολείου Ρόδου κ. Μεχμέτ Ραοῦφ Καλαϊτζόγλου καὶ εἰς τὸν τουρκολόγον κ. Βασίλειον Δημητριάδην, Διευθυντὴν τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Μακεδονίας, τοὺς ὁποίους καὶ ἀπὸ ἐδῶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς). (Βλ. πίν. 5β).

φ. 119^v Hak subhane-hu ve tealâ hamd-ı 'asâkir-i İslam mahzur u müdemmir ve 'ada'î din muhid-i müdem-mer eyle. Amin. Mahremiyet-i seydü 'I-mürselin.

[Ὁ Θεός, ὁ ὑπερένδοξος καὶ ὑψιστος (ἄς δώση) δόξαν εἰς τοὺς στρατοὺς τοῦ Ἰσλάμ τοὺς νικηφόρους καὶ καταστρεπτικούς· καὶ ἄς καταστρέψῃ τὶς πατρίδες (κοιτίδες) τῶν ἐχθρῶν τῆς Θρησκείας. Ἀμήν. Τὸ ἀπόρρητον (;) τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν προφητῶν (τοῦ Μωάμεθ). Ἐγράφη τῇ 14ῃ τοῦ μηνὸς Σαμπάν τοῦ Σεβαστοῦ, ἔτους 1095 [27 Ἰουλίου 1684].

φ. 125^v (ἀριστερὰ ᾧα): Hemîşe küffar bed ayinin yüzleri kara ola. [Ἄς εἶναι πάντα μαῦρα τὰ πρόσωπα τῶν ἀπίστων (ποῦ τελοῦν) τὶς κακὰς τελετὰς των]. (κάτω ᾧα): Meltem rüzgârdan ateş misal asmiş. Tarihi yirmi ve iki sene 1042. [Ἀπὸ τὸν ἄνεμο μελτέμι φύσηξε σὰν φωτιά. Ἡ χρονολογία του εἴκοσι καὶ δύο ἔτους 1042 (19 Ἰουλίου 1632/7 Ἰουλίου 1633)].

φ. 126^v Hemîşe küffar hak zikr [;] yüzler kara [ola] — Yazıyan zalim beyan [;]

hazretleri gerçi sefer idüb-haniye aleyhi gibi ... dır — Bin iki beş [;] tarihinde izzetlü Mehmed ... gelüb iki defa niyabet eyleye [;].. dir-Harere al - hazret-i Mahmud ibn Mehmed bin kırk üç tarihinde ve fi mah-i Muharrem ul-haram'inda-Esin rüzgâr esin misal isimdir. Ağustoza karib zamanda ... rüzgâr ateş misal eser, likin ... çok olm ... 'affiyet gid ... [Εἶθε πάντοτε τῶν ἀπίστων τὰ ... πρόσωπα νὰ εἶναι στὸ χῶμα - 'Ο ἐξοχώτατος..., ποὺ ἔγραψε «ἄχ, τύραννε», σὰν νὰ ταξίδεψε (νὰ ἐξεστράτευσε) ἐναντίον κάποιου, εἶναι... - Τὸ χίλια διακόσια (;) πέντε ὁ ἐνδοξότατος Μεχμέτ ἦλθε... ἄς γίνῃ (;) ναίτης [βοηθὸς καθῆ] δύο φορές - Ἐγραψε ὁ Μαχμούτ υἱὸς Μεχμέτ στὰ 1043 [1633-1634], κατὰ τὸν μῆνα Μουχαρέμ τὸν ἀπηγορευμένον — Φύσα, ἄνεμο, φύσα, ὅμοιο εἶναι τὸ ὄνομά μου (;). Κοντὰ στὸν καιρὸ τοῦ Αὐγούστου ... ὁ ἄνεμος φυσᾷ σὰν φωτιά, ὅμως... πολὺ δὲν... συγχώρηση...].

φ. 237 Ah arka ve ah arka zalime mu'in olan Hak. [Ἄχ πλάτη καὶ ἄχ πλάτη, στὸν τύραννο ἄς δώσῃ συμφορὰ ὁ βοηθὸς Θεός].

Κ. Εἰς φφ. 69 (Μκ) καὶ 186 (Ἰω) ταινιόσημον ἐπίτιτλον κόσμημα, μὲ ιδιότυπον μελανὸν βάθος (πίν. 5α).

Σημ. Τὸ χφ (ὡς καὶ τὸ ἀρ. 4) ἀναφέρεται εἰς τὸν κώδικα τῆς Παναγίας Λίνδου ἤδη ἀπὸ τοῦ 1858 (βλ. ἄνωτ. σ.35). Ἀναγράφεται ὁμοίως ὑπὸ ALAND, Fortsetzungsliste VII (1969) ἀρ. 2719, ὡς καὶ ἔτι (ὡς καὶ διὰ τὸν ἀρ. 4) ἐφωτογραφηθῆ ὁλόκληρον ἄλλ' αἱ φωτογραφίαι εἶναι δυσανάγνωστοι.

7 Χάρτ. 21,5×15,5 φφ. 37 στ. 20 17. αἱ. κολοβ.

Ἀκολουθία νεκρώσιμος εἰς ἱερέα.

Α. Δὲν ἀριθμοῦνται τετράδια. Γραφὴ μᾶλλον ἀγροῖκος. Ἐρυθρογραφία. Πεποιικιλμένα ἀρχικά δι' ἐρυθρᾶς καὶ μαύρης μελάνης. Περίβλημα ἐκ φύλλου περγαμηνοῦ κώδικος 11. αἱ., περιέχοντος ἀπόσπασμα τῆς Ὁμιλίας 22 τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου εἰς τὰ κεφάλαια 5 καὶ 6 τῆς Γενέσεως (P.G. 53, 187 κέ.).

Σημ. Ἀναγράφεται διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας τὸ 1918 (βλ. ἄνωτέρω σ. 35).

8 Χάρτ. 15,5×10,5 φφ. I, 232 στ. 14 17. αἱ.

Νομοικάνων (Ἐξομολογητάριον), εἰς κεφ. 230.

φφ. 1-24 «Πίναξ ἀκριβῆς τοῦ παρόντος νομίμου».

Κεφ. α' Προοίμιον καὶ ἐρμηνεία περὶ τοῦ πῶς δεῖ ὑπάρχειν τὸν πνευματικόν. Ἀρχ. Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Κεφ. σλ' Εὐχὴ λεγομένη ὑπὸ ἀρχιερέως ἢ πνευματικοῦ πατρὸς ἐπὶ τοὺς μέλλοντας μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων.

Α. 26⁸ [χ¹αν^τ ἄκρα, σταυρὸς αν^τ μέσον, πλάγαι παραπομπαὶ ἀπὸ τετραδίου εἰς τετράδιον]. Ἡ ἀριθμησις ἄρχεται ἀπὸ φ. 27· δὲν συμπεριλαμβάνεται ὁ ἐν ἀρχῇ πίναξ. Γραφὴ γωνιώδης, δεξιοκλήνης, λειτουργικῆ, τύπου «μονῆς Ξηροποτάμου». Πλουσία ἐρυθρογραφία. Χάρτης

χονδρός. Κατάστασις πολύ καλή. Στάχωςις νεωτερική μετά έντύπων κοσμημάτων, έπεσκευασμένη κατά την ράχιν.

Ββ. φ. 232 [χ άγροΐκος 18. αί.]. Τό παρόν νομίμα ύπαρχν καμου τοϋ ταπεινοϋ Νεοφήτου ήερομονάχου εκ τοϋ άγιου όρου εκ τής μονής τών Ιβήρων ήγουν τής Παναγίας τής Πορταΐτισας και το άγόρασα από τιν π(α)πά Γαβριήλ διά ά(σπρα) 200 και εϊ της βωληθής άποξενόση αυτώ έστω άφορησμένος και άσηχώριτως· ν πέτραις τά ξίλα ληθήσονται αυτός δέ όδαμός [=ούδαμώς] και νά έχει τās άράς τόν τ18 θεοφόρων π(ατέ)ρο άμήν.

Έν πφ. IV και φ. 231^v κτητορ. σημ. ήερομονάχου άρχιμανδρίτου Γρηγορίου Λινδίου, 1881 (τοϋ τó έδώρησεν ό κύριος Ίωάννης Δημητράκη Μακρής έν Ρόδω).

Ε. πφ. σταχ. άρχ. [χ 18. αί.] *Εγραψε ο Ζαφίρης ό πιστικός και αλα* [=άσλίανια;] *τ'* [=300] *δια ένα σαρανταλίτρογο. Εγραφε(η) ει κυρά Χρυσάφου εις την άγίαν προ(θεσιν;) ο αυρη Ζαφίρ(ης) ο γγίνι η ανθόλα ίω έδω(σε) ά(σλίανια) ζ'.*

Σημ. Άναγράφεται εις τόν κώδικα τής μονής ώς περιελθόν εκ δωρεάς τó 1918. Περí τοϋ χειρογράφου βλ. ειδικώς Σπ. Ν. ΤΡΑΓΑΝΟΥ, Νομοκάνων (πάνου ώφέλιμον και πλουσιώτατον). 'Ο ύπ' αριθμόν 8 κώδιξ τής Λίνδου, Άρχ. Έικκλ. και Κανον. Δικαίου 23 (1968) 38-53, 97-118, 112-176, και 24 (1969) 35-55, όπου δημοσιεύονται πλήρως οι τίτλοι και αί άρχοτέλειαι τών κεφαλαίων.

9 Χάρτ. 14×9,5 φφ. 245 στ. 16 18. αί.

Μουσικόν (Άνθολογία Παπαδικής).

φ. 20. Άρχή άναστασίμων τών όκτώ ήχων κεκραγαρίων, ποιηθέντα παρά τοϋ ήμετέρου διδασκάλου κυρίου Χρυσάφου τοϋ νέου.

φ. 194. Τά ένδεκα έωθινά «μελοποιηθέντα παρά κύρ Ίωάννου τοϋ Γλυκέος».

φ. 219 Έμμανουήλ Χρυσάφου, Πασαπνοάρια εις τόν όρθρον.

φ. 223 Λειτουργία Χρυσοστόμου, φ. 231^v Λειτουργία Μ. Βασιλείου, φ. 234 Λειτουργία προηγιασμένων.

Προηγούνται [χ²] φ. 6 «Τό παρόν ψάλλεται εις την άγίαν Λαμπράν», φ. 8 Περí σημαδίων, φ. 19 σχέδιον τοϋ τροχοϋ τών ήχων.

Α. Δέν αριθμοϋνται τετράδια. Γραφή λίαν έπιμελής, ή συνήθης τών μουσικών χειρογράφων. Πλουσία έρυθρογραφία. Κομφόν έπίτιτλον έν άρχή (φ. 20). Κατάστασις άρκούντως καλή. Στάχωςις άπλή νεωτερική. Τά φφ. 1-6, 239-245 λευκά παράφυλλα.

Ββ. πφ. I: Τό παρόν ύπάρχει τοϋ Τριανταφύλλου Ροδίου, φ. 5 Και τότε σόν τοίς άλλοις Σαμουήλ άρχιμανδρίτου πέλει.

Σημ. Άναφέρεται ύπό Τρ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ, έ.ά. (βλ. σ. 33).

10 Περγ. 20,5×14,5 φφ. II, 154 στ. 22 13./14. αί.

Στιχηρά, καθίσματα και άναβαθμοί κατ' ήχον.

φ. 1 Στιχηρά κατ' ἤχον (ἀναστάσιμα, κατ' ἀλφάβητον, εἰς τοὺς αἶνους, ἀνατολικά, σταυροαναστάσιμα, καταनुκτικά, σταυρώσιμα, ἀποστόλων, μαρτύρων, θεοτοκία).

φ. 57 Καθίσματα (ἀναστάσιμα, ὕμνοι τριαδικοί, καταनुκτικά, σταυρώσιμα, ἀποστόλων, μαρτύρων, θεοτοκία).

φ. 91^v «Οἱ ἀναβαθμοὶ μετὰ τῶν κανόνων καὶ τῶν μακαρισμῶν».

φ. 147 «Ἐξαποστειλάρια σὺν τὰ στιχηρά τὰ ἐωθινὰ τὰ ια'».

φ. 153 «Τῆ Κυριακῇ μακαρισμοί».

A. 19⁸ [χ¹ (καὶ χ²) κ^τ ἄκρα] (ις[?]). Γραφή ὀρθία, στρογγύλη, λίαν ἐπιμελής. Πλουσία ἐρυθρογραφία. Τινὰ λιτὰ ἐρυθρόγραφα ἐπίτιτλα (πίν. 6β). Περιγαμνηή χονδρή, ἐλαφρῶς συνερικνωμένη. Τὰ τρία τελευταῖα φύλλα (152-154), καθὼς καὶ δύο παράφυλλα ἐν ἀρχῇ, ἀποτελοῦν χαρτίνην ἀναπλήρωσιν 15. αἰ.· γραφή ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν τοῦ κυρίως κώδικος, ὕδατόσημ. κώδων ὡς περ. Βr. 4038; [=1438 - 1450]. Κατάστασις ἐξαιρετικῶς κακῆ. Ὁ κῶδιξ ἔχει πολὺ φθορῆ ἐκ τῆς ὑγρασίας, ἰδιαιτέρως δὲ τὰ πρῶτα καὶ τὰ τελευταῖα φύλλα. Στάχωσις δερματίνη παλαιὰ κατεστραμμένη.

Bβ. φ. 154^v (ἐρυθρογράφως, ἰκανῶς ἐξίτηλον, διὰ χ πιθανῶς τοῦ γράψαντος τὰ φφ. 152-154) Τοῦτο τὸ βιβλίον αἶνε [=ἔναι] τῆς παλαιᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου Θεολόγου καὶ τοῦ ὁσίου π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν Χριστοδοῦλ(ου) τοῦ θαναταρουγοῦ, Γεράσιμος ἀμαρτολος. Δόξα τὸ Θ(ε)ῶ ἀμήν, ἀμήν, ἀθάνατε Τριάς δεδοξασμένη ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν. —Τὰ τελευταῖα ἐπαναλαμβάνονται καὶ διὰ μεταγενεστέρως χειρὸς. Τὸ χφ προέρχεται ἄρα ἐκ τῆς μονῆς Ἁγ. Ἰωάννου Θεολόγου τῆς Πάτμου.

11 Χάρτ. 20,5×14,5 φφ. 145 στ. 18 17. αἰ.

Θεοτοκάριον.

φ. 1 «Ἦμνος τριαδικὸς σὺν εὐχῇ εἰς τὸ μεσονυκτικόν... Ἐκ τῶν δογμάτων τοῦ ἁγ. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐκλογή καὶ σύνταξις Θηκαρῶ μοναχοῦ» (κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος).

φ. 17^v Ἀρχὴ τοῦ ὄρθρου (ὁμοίως καθ' ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος).

φ. 53^v Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου, φ. 58 Οἴκοι κατ' ἀλφάβητον εἰς τὴν Θεοτόκον (ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος).

φ. 63 Εὐχαὶ καὶ ὕμνοι τῶν ὥρῶν.

φ. 109^v Ἦμνοι πρὸ τῶν τυπικῶν.

φ. 120^v Ἀρχὴ τοῦ ἔσπερινοῦ.

φ. 129^v Ἀρχὴ τοῦ ἀποδείπνου.

φ. 138 Εὐχὴ εἰς τὸν φύλακα τῆς ψυχῆς ἄγγελον.

φ. 138^v κέ. Διὰ χ² διάφοροι εὐχαὶ καὶ ἄλλα (περὶ τῶν ἑπτὰ θαυμάτων κ.ἄ.). (Τινὰ διὰ τῆς χειρὸς τῆς γραψάσης τὰς ἐνθυμήσεις τοῦ 1693).

A. Τὸ χφ γραμμένον διὰ δύο χειρῶν, μιᾶς ἀρχαιοτέρας (φφ. 1-70) καὶ ἄλλης ὀλίγῃ μεταγενεστέρως (φ. 70^v κ.ἄ.). Ἡ χ¹ δεξιοκλινῆς, ἀρκούντως ἐπιμελημένη, κομψά τινα ἐρυ-

Ορόγραφα ἀρχικά (ιδίως ἐν ἀρχῇ), ἢ χ^2 ἢ συνήθως ἀνειμένη, τύπου «μονῆς Ξηροποτάμου». Ἡ χ^2 ἀριθμεῖ καὶ τὰ τετράδια δι' ὅλου τοῦ $\chi\phi$: 18⁸ [α^{ντ} ἄκρα, σταυρὸς α^{ντ}, πλάγια παραπομπαί] (α⁴). Ἡ χ^2 ἀρχεταί ἀμέσως ἐν ϕ . 70^ν (μετὰ δύο στίχους γραμμένους ὑπὸ τῆς χ^1), ἀλλὰ γράφει τοὺς ἐρυθρογράφους τίτλους εἰς τὰ ὀλίγα προηγούμενα φύλλα. Κατάστασις ἀρκούντως τιλφόβρωτον. Στάχωςις νεωτερικὴ ἐφθαρμένη (ἐνισχυμένη μεταγενεστέρως εἰς τὴν ράχιν). (Λάθος εἰς τὴν ἀρίθμησιν τῶν φύλλων: 77α).

Ε. $\phi\phi$. σταχ. ἀρχ. 1693 εἰς τὰς 7 τοῦ ἀπριλίου ἐκειμήθη ὁ Μιχαὺλ. Εἰς τὰ 13 τοῦ ἀπριλίου ἐκειμήθη ὁ Γεράκης. [χ^2] 1723 Ἰαννουαρίου 14 ἐκειμήθη ἡ Μακαρία. 1727 μαῖω 26 ἐκειμήθη ὁ Παρίσις ὁ σκλάβος τοῦ χατζινικολάκι. Εἰς τὰς 28 μαῖω το Μαργεττι τις Ριγινούλλας. Εἰς τὰς 29 ὁ Ἰω(άννης) ὁ Κανταλης· ἰουνίου 1 ἡ κόρη τοῦ Ἰω(άννη) τοῦ Κανταλι ἡ Ριγινούλλα· ἐκειμήθη εἰς τὰς ἑνδεκα ἡ θεία της εἰ Ερῖνη.

Διὰ τῆς αὐτῆς χειρός, ϕ . 143 1721 δεκεμβρίου 16 ἡμέρα σαββάτου ὄρα τρίτη ἐκειμήθη ὁ Ἰγνάτιος ὁ ἅγιος Ρόδου μητροπολίτης¹. 1723 ἀπριλίω α' ἐκειμήθη ἡ Δουκενα τοῦ Ἀντόνι του Κόστα ἡ γυνή, καὶ εἰς τοὺς 17 τοῦ ἀπριλίου ἐκειμήθη ἡ Φανούλλα ἡ κόρη τους· εἰς κε' 25 ἡ Μαργέττα ἡ κονέττα· τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐκειμήθη ἡ Κατερίνα τοῦ Διαμαντι ἡ Κατερίνα· εἰς τοὺς 29 ἀνεπαύθ(η) ἡ Μαργεττα τοῦ Μεγιστιάνου· μαῖω 22 ἐκειμήθη ὁ Σολομος· 25 μαῖω ἡ Αμυρῖσα· 1726 ἀπριλίω 17 ἡμερα Κυριακι το Θωμα ἐκειμήθη ὁ Λέος νίδς τοῦ κυρ Μαυρολη· 1726 μαῖω 6 ἡμέρα παρασκεβη ἐκειμήθη ἡ Δέσπινα τοῦ Γεόργι τοῦ Γρινία ἡ κόρη.

$\phi\phi$. σταχ. τέλ. 1717 φεβρουαρίου 6 εδοσα του διάκονηκολα Τζίκινη γροσ(ια) 20.

Ὅμοίως διὰ τῆς χ τοῦ 1693 ($\phi\phi$. σταχ. ἀρχ.) παροδος τζανε τζιγυρε, μιγες σιλεμη, μερμιγκας καριγγέ. Διὰ τῆς χ^2 (αὐτ.) Κυριαννια του Γιοργιαρα ποκαμισα [=Ποκαμισᾶ], Ἰω(άννης) τοῦ Χαριστοῦ Καστελόριζοτι.

Σημ. Ὡς καὶ οἱ ἀρ. 8 καὶ 12, ἐκ δωρεᾶς τῶ 1918 (βλ. ἀνωτ. σ. 36).

12 Χάρτ. 15,5×10,5 $\phi\phi$. 93 στ. 15-16 16. αἰ. ἀκέφ. κολοβ.

Νομικόν.

ϕ . 1 (ἀκέφ.) Ἀποστολικαὶ καὶ συνοδικαὶ διατάξεις

ϕ . 14^ν Περὶ συγγενείας (ϕ . 28^ν κέ. σχέδια γάμων), εἶτα ἄλλα.

Α. 18⁸ [χ^1 κ^τ ἄκρα]. Ἐξέπεσαν τὰ 6 πρῶτα τετράδια καὶ τὸ πρῶτον ϕ . τοῦ ζ', καθὼς καὶ τὰ δύο τελευταῖα $\phi\phi$. τοῦ ιη'. Γραφὴ ἐπιμελής. Ἐρυθρογραφία φθάνουσα μέχρι τοῦ ϕ . 80, ἀπὸ ϕ . 81 κέ. ἀφήνεται κενὸς ὁ χ ῶρος ὅπου ἐπρόκειτο νὰ γραφοῦν τὰ ἐρυθρὰ γράμματα. Χάρτης· ὑδατόσημ. ἄγκυρα ἐντὸς κύκλου ὡς περ. Βρ. 512; [=1535-1541]. Κατάστασις ἀρκούντως καλή. Τῆς παλαιᾶς ξυλίνης σταχώσεως ὑπολείπεται μόνον τὸ ὀπίσθιον ἐξώφυλλον.

Σημ. Βλ. σημείωσιν προηγούμενου $\chi\phi$.

13 Χάρτ. 22,5×15 $\phi\phi$. 248 στ. 26 15. αἰ. ἀκέφ. κολοβ.

Μηναῖον Ἰαννουαρίου (ἄνευ τῶν συναξαρίων).

1. Ἰγνάτιος Β', βλ. Τρ. Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΝΗ, ἔ.ἀ., ὅπου ἀναφέρεται ὡς ἀρχιερατεύσας ἀπὸ 1702-1722.

Εἰς τὰς μεγάλας ἑορτάς, ὡς τῆς 1ης, 6ης, 17ης, 30ῆς, περιέχεται ὁλόκληρος ἡ ἀκολουθία, μετὰ τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς Π. Διαθήκης, ἀποστολοευαγγελίων κτλ. Ἐν φ. 262^v ὁ βιβλιογράφος διέγραψε τὴν ἀρχὴν τῆς κανονικῆς ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίας τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν (Ἱαν. λ') καὶ ἤρχισεν ἐκ νέου ἐν φ. 263 τὴν πλήρη ἀκολουθίαν (ἄνω: Ἱ(ησο)ῦ μου σῶσον με).

A. 36⁸+2φφ. λζ' [χ¹ κ^v μέσον]. Ἐξέπεσαν ἐν ἡ δύο φύλλα ἐν ἀρχῇ καὶ ὀλίγα ἐπίσης ἐν τέλει (ἐν φ. 248 ἡ ἀρχὴ τῆς ἀκολουθίας τῆς λα' Ἱανουαρίου). Γραφὴ ὀρθία, στρογγύλη, λειτουργικὴ, λίαν ἐπιμελής, μελάνη κερρά. Ἐρυθρογραφία ὁμοίως καὶ τινὰ ἀρχικά καὶ ἐπιτιτλα πεποικιλμένα, διὰ συνδυασμοῦ καὶ πρασίνης μελάνης. Ἀπὸ φ. 186 διάφορος μελάνη (καὶ χεῖρ;). Χάρτης ὑποκίτρινος· ὑδάτιναι γραμμαὶ πυκναί, ὑδατόσημ.: ὄρη ὡς περ. Br. 11656 [=1452 - 1453] ἢ 11699 [=1432], ὄρη ἐντὸς κύκλου ὡς Br. 11882 [=1457], καὶ ἄγκυρα ἐντὸς κύκλου μὲ ἀστέρα ἄνωθεν ὡς Br. 486; [=1559 - 1563]¹. Κατάστασις κακὴ· λίαν τιλφόβρωτον, ἀποκεκολλημένα τὰ πρῶτα καὶ τὰ τελευταῖα φύλλα, ἐσχισμένα τὰ φφ. 66-73. Ἀνακαίνισις. Ἀστάχωτον.

B. φ. 288 (μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, χ¹): Ὡ Τριάς ἀγία, τῆς ἀγίας μ(ε)γ(ά)λ(η)ς καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος π(ατέ)ρες θεοφόροι, ἐν ἡμέρα τῆς δίκης ποιήσατε πρεσβείαν ὑπὲρ (ἐ)μοῦ τοῦ τάλα τοῦ εὐτελοῦς Γρηγορίου.

Διὰ τῆς χειρὸς τοῦ αὐτοῦ γραφέως καὶ τὸ ἐπόμενον χφ.

14 Χάρτ. 22×15 φφ. 9+272 στ. 24 ἔτ. 1441 ἀκέφ.

Παρακλητικὴ (α' μέρος, ἦχ. α'-δ').

Ἀρχεται ἀκέφ. ἀπὸ τοῦ τέλους περιπίπτου τοῦ α' ἦχου. Ἐπονται: φ. 266 Ἐξαποστειλάρια μετὰ τῶν θεοτοκίων καὶ τὰ α' Ἐωθινά. φ. 270^v Τριαδικὰ κατ' ἦχον (τῆς μεγάλῃς τεσσαρακοστῆς).

A. 45⁸+4φφ [χ¹; κ^v μέσον]. Ἐξέπεσαν τὰ πρῶτα 10 τετράδια καὶ τὸ α' φύλλον τοῦ ια' (ὑπολείπονται ὅμως 2 φύλλα ἀποκεκολλημένα ἐν ἀρχῇ). Χάσμα μετὰ φ. 268 (1 ἢ 2 φύλλον). (Ἐννέα φύλλα ἐν ἀρχῇ παραμείναντα ἀναρίθμητα ἠριθμήθησαν 1 -9 ὁμοίως λάθος κατὰ τὴν ἀρίθμησιν: 24^α). Γραφὴ, χάρτης, ὑδατόσημα ὡς τοῦ προηγούμενου χφ. Κατάστασις κακὴ, βλάβη κυρίως ἐξ ὑγρασίας. Στάχωσις δερματίνη παλαιὰ ἐφαρμυμένη καὶ κατεστραμμένη (λίαν παχειὰι σανίδες).

B. φ. 269^v Λόξα τῷ Θ(ε)ῷ τὸ δόντι τέλος || Χ(ριστὸ)ς τῶν πάντων ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. || Θ(εο)ῦ τὸ δῶρον ὁ δὲ πόνος Γρηγορίου ἀμονάχου τάλα, τάχα καὶ θύτον. φ. 20 Τέλος εἴληφεν ἡ παροῦσα τετράρχος ἐν μηνὶ ἰουλίῳ ἡκοστῇ τρίτῃ ἡμέρα κυριακῇ τοῦ ἐξακίσχιλωστοῦ ἐνακασιωστοῦ τέσσαράκωστοῦ ἐνάτου ἔτους [ε¹ γ¹ μ^θ = 1441]. (ἐρυθρογρ.:) Τὸν δακτύλους γράψαντα τῷ κεκτημένῳ || τὸν ἀναγινώσκοντα ταύτην τὴν βίβλον || φύλλατε τοὺς τρεῖς ὧ Τριάς τρισολβία. Σπάνιον εἰσάγαγε σὸν πόδα πρὸς σὸν φίλον μήπως πλησθεῖς μῆσιση σε.

Διὰ τῆς αὐτῆς χ καὶ ἐν φ 272 (ἐρυθρογρ.:) Οὐδεις ἐν ἀν(θρώπ)οις τὸ τέλος ἐκτίσατο. Ἐπίσης ἐν φ. 2^v [χ¹] Ἱ(ησο)ῦ μου βοήθει μοι. Ἀκολουθεῖ σταυροειδῶς; IC, XC, N K.

1. Ἴσως εἰς πρόσθετον μεταγενέστερον φύλλον; Παρὰ Briquet τὸ πρῶτον παράδειγμα τοῦ τύπου δὲν εἶναι ἀρχαιότερον τοῦ 1499.

15 Χάρτ. 14,5×10 φφ. 266 στ. 18 18. αί. άκέφ. κολοβ.

Μουσικόν. Στιχηράριον Μαρτίου(;) - Αύγουστου.

Άρχεται άκέφ. άπό τέλους Μαΐου και φθάνει μέχρι 29ης Αύγουστου.

Προηγούνται πολλά έσχισμένα και έφθαρμένα φύλλα (ίσως έκλογή Στιχηραρίου μέχρι Μαΐου· εκείθεν εκτενωώς).

Α. Δέν αριθμούνται τετράδια. Πολλά φύλλα έφθαρμένα και έσχισμένα έν άρχή (μή αριθμηθέντα). Γραφή και κοσμήματα όμοια με τοϋ άρ. 9· πιθανώς ό αυτός γραφεύς. Κατάστασις (πλήν τής έν άρχή φθοράς) άρκούντως καλή. Στάχωςις νεωτερική μετά έντύπων κοσμημάτων, άποσπασθείσα τοϋ κώδικος.

Ββ. πφ. σταχ. τέλους: *Τω παρόν στηχηρασηον ήπάροχη καμου Σταιφάνου Αηηδιου και ώπηος τ' άποξενόσι άνεν θελήματος μου νά χη τιν κατάραν τις Παναγίας και του Χρηστοϋ και πάντον τόν άγιών. Ό γράφας Σταίφανος Αίνδιος μουσικός και μαθητις π(α)πά 'Ιωακειμ Αηηδίου.*

Έν πφ. σταχ. άρχ.: M^+A [=Μονή Αίνδου;]

16 Χάρτ. 14,5×10 φφ. 294 στ. 18 18. αί. άκέφ.

Στιχηράριον Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου.

Α. Δέν αριθμούνται τετράδια. Γραφή και κοσμήματα όμοια πρός τοϋ προηγούμενου, μετά τοϋ όποίου άσφαλώς άποτελεί όμοειδή σειράν. (Διαστάσεις, διατάξις τής ύλης κτλ. αί αυτάί). Κατάστασις κακή· ιδιαιτέρως έφθαρμένα έκ τής ύγρασίας τά τελευταία φύλλα· άπό φ. 288 κέ. τά φύλλα έχουν κολληθή τό έν πρός τό άλλο και έχουν τελειώς φθορή. Στάχωςις άπλή νεωτερική έφθαρμένη.

Ββ. πφ. σταχ. άρχ.: M^+A (βλ. και άρ. 15).

17 Χάρτ. 14,5×10 φφ. 310 στ. 18 18. αί.

Στιχηράριον Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου.

Α. Τό χφ εις άβλιωτάτην κατάστασιν· έχει φθορή σημαντικώς έκ τής ύγρασίας, και τά πρῶτα και τελευταία φύλλα έχουν επικολλήσει τό έν επί τοϋ άλλου και άποτελοϋν συμπαγή μάζαν. Τό χφ καθ' όλα όμοιον με τά δύο προηγούμενα, μετά τών όποίων άποτελεί μίαν σειράν. Στάχωςις άπλή νεωτερική έφθαρμένη.

Σημ. Τά χφφ άρ. 15-17 αναφέρονται ύπό Τρ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ, έ.ά. (βλ. σ. 33).

18 Χάρτ. 15×10 φφ. 78 στ. 15 τέλ.16./άρχ.17. αί. άκέφ. κολοβ.

[Μακαρίου τοϋ Αίγυπτίου], Όμιλία πνευματικάί.

Άρχονται άκέφ. άπό τοϋ τέλους τής 10ης όμιλίας (P.G. 34, 544) και φθάνουν μέχρι τοϋ τέλους περίπου τής 16ης.

Λόγω παραλείψεως τῆς ἐρυθρογραφήσεως δὲν ἔχουν τεθῆ τίτλοι καὶ ἀρχικὰ γράμματα.

Α. Δὲν ἀριθμοῦνται τετράδια. Γραφή ἐπιμελής. Κενὰ τὰ σημεῖα ποῦ ἐπρόκειτο νὰ ἐρυθρογραφηθοῦν. Χάρτης ὕδατόσημ. ἄγκυρα ἐντὸς κύκλου, τύπου Br. 548-572 (ἡ ἄγκυρα σχεδιάζεται διὰ μιᾶς γραμμῆς) [=1563 κέ.]. Κατάστασις κακῆ· τιλφόβρωτον καὶ μυόβρωτον, ἰδίως εἰς τὰ πρῶτα φύλλα. Ἀστάχωτον.

19 Χάρτ. 24×17 φφ. 197 στ. 35 14. αἰ.

Μηνᾶϊον Μαρτίου - Ἀπριλίου (μετὰ τῶν συναξαρίων).

Α. Τὸ χφ εἰς ἀθλιωτάτην κατάστασιν· ἱκανὸν μέρος τῶν φύλλων ἄνω πρὸς τὴν ράχιν ἔχει διαβρωθῆ ὑπὸ τῶν μυῶν. Γραφή στρογγύλη, ὀρθία, λειτουργικῆ. Πλουσία ἐρυθρογραφία. Χάρτης βομβύκινος(;). Σώζονται μόνον αἱ σανίδες τῆς παλαιᾶς δερματίνης σταχώσεως. (Πίν. 7α).

20 Χάρτ. 24,5×18 φφ. 262 στ. 24 α' ἡμ. 16. αἰ.

Νείλου Καβάσιλα, Ἔργα ἀντιρρητικὰ κατὰ Λατίνων.

1. (φ. 1) Περὶ τῆς τοῦ πάπα ἀρχῆς, βιβλίον α', φ. 6^v βιβλίον β' (P.G. 149, 684-729).

2. (φ. 16) Περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἄρχ. Τῶν ἐν τῇ θεολογίᾳ δογμάτων

3 (φ. 19^v) «Τοῦ ἁγίου καὶ μακαριωτάτου ... Νείλου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐν ᾧ ἀντιλέγει Λατίνοις». Ἄρχ. Πρῶτον μὲν ἀρχαία τίς ἐστι δόξα

4. (φ. 30) Τοῦ αὐτοῦ, Πρὸς τὸ συμπέρασμα, ἢ περὶ τοῦ ἁγ. πνεύματος, λόγος α'. Ἄρχ. Καὶ ταῦτα μὲν ἢ τῶν Λατίνων ἐκκλησία, φ. 42 λόγος β'. Ἄρχ. Ὅτι δὲ καὶ ἡ τῶν ἀποστόλων παράδοσις, φ. 62 λόγος γ'. Ἄρχ. Ἔτι γε μὴν καὶ ἐκ τῶν ἀποφάσεων, φ. 70 λόγος δ'. Ἄρχ. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἁγίας, φ. 87^v Τοῦ αὐτοῦ, Ἐκ τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ συμπέρασμα, λόγος ε'. Ἄρχ. Καὶ μὴν καὶ ἐκ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ζ' συνόδου (φ. 99^v «Τέλος τῶν πρὸς τὸ συμπέρασμα πέντε λόγων»).

5. (φ. 100) «Λύσις τῶν προτάσεων Λατίνων, ἐξ ὧν συνάγειν οἴονται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύεσθαι». φ. 100 κεφ. α' (Ἄρχ. Πρῶτον μὲν ἀρχαία τίς ἐστι δόξα [ὡς ἀνωτέρω φ. 19^v]), φ. 101^v κεφ. β', φ. 106 κεφ. γ', φ. 109^v δ', φ. 111^v ε' κ.ο.κ. [34 + 15 κεφάλαια συνολικῶς]. — Τέλ. (φ. 183^v) γραφέντα ἢ λαληθέντα ἀνάθεμα. Εὐθὺς ἀκολούθως ἀναγινωσκέσθω τὰ περὶ συλλογισμοῦ.

6. (φ. 183^v) «Τοῦ αὐτοῦ, "Ὅτι οὐκ ἔστι Λατίνοις συλλογισμοῖς χρωμένους ἀποδειῖται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορευόμενον». Ἄρχ. Λοιπὰ δὲ συλλογισμοί— Τέλ. ὡς οὐδὲ φωνὴν προέσθαι δυνησομένων ἡμῶν, οὗτος.

7. (φ. 198^v) Λατίνων κεφάλαιον τριακοστὸν πέμπτον, συλλογισμὸς πρῶτος. Ἄρχ. Τοῦτο δὲ καὶ ἐξ ἀναντιρρήτων λόγων δῆλόν ἐστι— Τέλ. καὶ σὲ προσκυνοῦμεν καὶ δοξάζομεν εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

8. (φ. 238) Περὶ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ... καὶ διέλυσε τὰ σκάνδαλα τῶν δύο ἐκκλησιῶν ... ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ Βέκκου, οὗ ἡ ἀρχή·
 * Ἦν ἂν μακάριον ἀληθῶς.

Σημείωσις. Περὶ τοῦ Νείλου Καβάσιλα καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ, τὸ πλεῖστον ἀνεκδότων, βλ. BECK, Kirche, σ. 727-8, καὶ κυρίως τὴν εἰδικὴν πραγματείαν τοῦ Ἰσπανοῦ πατρὸς E. CANDAL, S. J. (παρασκευάζοντος ἔκδοσιν τῶν ἔργων τοῦ Καβάσιλα, μὴ πραγματοποιηθεῖσαν ὅμως), Opus inteditum Nili Cabasilae de Spiritus Sancti processione contra Latinos, εἰς Orientalia Christiana Periodica 9 (1943) 245-306, ὅπου παρέχεται κατάλογος τῶν ἔργων του, ὡς καὶ ἀναγραφή τῶν περιεχόντων αὐτὰ χειρογράφων (τὰ ἀρχαιότερα, τοῦ 14ου ἡδὴ αἰῶνος, χρονολογημένα: Ἰβήρων 277 [ἔτ. 1367] καὶ Διονυσίου 147 [1369]). Τὸ πληρέστερον, καὶ σημαντικώτερον, κατὰ τὸν συγγρ., εἶναι ὁ Vatic. Gr. 1117 (τέλ. 14./ἀρχ. 15. αἰ.), τοῦ ὁποῦ διδὲι λεπτομερῆ περιγραφὴν (σ. 261-263). Ἡ περιγραφὴ αὕτη ὑπῆρξε δι' ἡμᾶς πολυτιμωτάτη διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἡμετέρας, διότι τὸ χφ Αἰν-δου εὐρίσκεται εἰς ἀθλιωτάτην κατάστασιν, πολλὰ δέ, καὶ ἰδίως οἱ ἐρυθρογράφοι τίτλοι, ἔχουν καταστῆ τελείως ἐξίτηλα ἐκ τῆς ὑγρασίας, πολλὰ δὲ φύλλον, ἰδίως ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἔχουν τελείως διαφθαρή· τὸ περιεχόμενον ὅμως αὐτοῦ συμπίπτει ἀπολύτως (ἀκόμη καὶ ὡς πρὸς τὴν σειρὰν τῶν λόγων) πρὸς τὸ τοῦ Βατικανοῦ, μὲ μόνην διαφορὰν τὴν προσθήκην ἐν τέλει τοῦ λόγου Περὶ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου (ἀρ. 8), ἐλλείποντος εἰς τὸ Βατικανὸν (CANDAL, κατὰλ. ἔργων, ἀρ. 7).

A. Τὸ χφ εἰς ἀθλιωτάτην κατάστασιν. Ἀριθμοῦνται τινὰ μόνον τετράδια (ἀπὸ ζ' - ιγ', φ. 43-91 [χ² κ' γωνία]). Γραφὴ ὀρθία, στενὴ καὶ ἐπιμήκης, μετὰ πολλῶν ἐπιτιμήσεων, ἐμπεύρου βιβλιογράφου. Ἐρυθρογραφία, λιτὰ ἐπίτιτλα (πίν. 7β). Χάρτης λεπτός, ὑδατόσημον ἄγκυρα ἐντὸς κύκλου (μὲ προσεπίσημον τὰ γράμματα Α, Β), ὡς Br. 590 [Βενετία, 1523-1530]. Στάχωσις νεωτερικῆ, ὁμοίως λίαν ἐφθαρμένη.

Ββ. φ. 262^v (παράφυλλον) Ἐτοῦτο το παρὸν βηβλίον ἦνε του παπ(ὰ) κὺρ Μακαρίου Ἱεροσωλειμοῦτου κὲ ὅποιος θελεῖ το πάρι κριφὸς [=κρυφῶς] θέλη να εχη τὴν κατάρα τῆς Παναγίας καὶ τοῦ ἀφέντη τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ δασκάλου μου καὶ μαι[=κ' ἐμὲ] τοῦ ἁμαρτωλοῦ.

21. Περγαμηνὸν εἰλητάριον, ἔντυπον, 1,17×0,145, ἄκεφ. καὶ κολοβ., περιέχον τὴν Λειτουργίαν τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ περίπτωσις ἐντύπου εἰληταρίου ἐπὶ περγαμηνῆς εἶναι, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, μοναδική. Μὲ τὸ εἰλητάριον θ' ἀσχοληθῆ εἰς ἰδιαιτέραν μελέτην ὁ Αἰνὸς Πολίτης.

Σημ. Ἀναφέρεται εἰς τὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας ἡδὴ τῷ 1918 (βλ. ἀνωτ. σ. 35).

ἄ.ἄ. Εἰς ἔντυπον Τυπικὸν (ἐκδ. Βενετίας 1545 τῶν ἀδελφῶν Sabio, B.H. 15./16. αἰ., 1,268 ἀρ. 114¹) ἔχουν χρησιμοποιηθῆ ὡς παράφυλλα, δύο ἐν ἀρχῇ καὶ τρία ἐν τέλει, καθὼς καὶ ἀνά ἓν παράφυλλον τῆς σταχώσεως ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει, φύλλα ἐκ βομβυκίνου κώδικος 13ου αἰ.: Εὐαγγελιστάριον (ἐκ τοῦ Μηνολογίου, Μάρτιος - Αὐγούστος), σημεριναὶ διαστάσεις 30×20 (τὰ φύλλα ἔχουν ἐλαφρῶς ψαλιδισθῆ κάτω καὶ εἰς τὴν ράχιν), 2 στήλαι, στ. 30 (πίν. 8).

---

1. Ὁ LEGRAND ὁμιλεῖ περὶ τῆς «insigne rareté de ce livre», καὶ ἀναφέρει ἐν ἀντί-τυπον εἰς τὴν Bibliothéque Mazarine καὶ δύο εἰς τὴν Βασιλικὴν Βιβλιοθήκην (=σήμερον Staatsbibliothek) τοῦ Μονάχου.

ΠΙΝΑΚΕΣ ¹

Α' ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΩΝ

Ἀκάθιστος ὕμνος 11	<i>Μακάριος Αἰγύπτιος</i> , Ὁμιλῖαι πνευμα- τικαὶ 18
Ἀκολουθία νεκρώσιμος 7	Μακαρισμοὶ 10
Ἀναβαθμοὶ 10	Μαλαξὸς Μ. — βλ. Νομοκάνων
Ἀνθολογία Παπαδικῆς 9	<i>Μάξιμος Πελοποννήσιος</i> , Κυριακοδρό- μιον 3
Ἀποστολικάι καὶ συνοδικαὶ διατάξεις 12	Μηναῖον: Ἰανουαρίου 13, Μαρτίου-Ἀ- πριλίου 19
Γλυκὺς, Ἰωάννης (μουσικὸς) 9	<i>Νικηφόρου Κπόλεως</i> , Χρονικὸν 1
Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης 11	Νομοκάνων 1, 8, 12
Ἐξαποστειλάρια 10	Παρακλητικὴ 14
Ἐπιγράμματα (εἰς Εὐαγγέλια) 2 Β	<i>Παῦλος ἀπόστολος</i> , Περὶ ἀρχιερέως 1
Εὐαγγέλια τέσσαρα 4, 6	Στιχηρὰ κατ' ἤχον 10
Εὐαγγελιστάριον 2, σπάραγμα ἄ.ἄ.	Στιχηράριον (μουσικὸν) 15, 16, 17
Εὐχαὶ διάφοροι 11	συγγενείας (περὶ) 12
Θεοτοκάριον 11	Συναξάριον 5
Θηκαρῆς μοναχὸς 11	Τυπικὸν (ἔντυπον) ἄ.ἄ.
Ἰωάννης Χρυσόστομος, Ὁμιλία εἰς τὴν Γένεσιν (ἀπόσπ.) 7Α	Χρονικὰ βραχέα 1
<i>Καθάσιλας Νεῖλος</i> , Κατὰ Λατίνων 20	<i>Χρυσάφης Ἐμμανουήλ</i> (μουσ.) 9
Καθίσματα 10	<i>Χρυσάφης ὁ νέος</i> 9
Λειτουργία Χρυσοστόμου 21	

Β' ΠΑΛΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ (ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ) ²

ἀγορὰ χφφ 8Ββ	Γεράσιμος μοναχὸς Πάτμου (15. αἰ.) 10Ββ
Ἀμβρόσιος ἱερεὺς Λινδιακός, κτ. 1Ββ	Γερμανὸς Μπιλορούσης (ἢ Πιλορούσης), β. (1674) 1Β
Ἀμίρισσα, ὄν.κ. 11Ε	Γιωργάρας, ὄν.κ. 11Ε
Ἀσάνης, Ἰωάννης 5Ε	Γρηγόριος ἱερεὺς, β. (1411) 13Β, 14Β
«βορδονάρια» 3Ε	Γρινίας, ὄν.κ. 11Ε
Γαβριήλ, παπάς, κτ. 8Ββ	
Γεράκης, ὄν.κ. 11Ε	

1. Οἱ ἀριθμοὶ παραπέμπουν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῶν χειρογράφων.

2. ἄφ.=ἀφιερωτῆς, β.=βιβλιογράφος, κτ.=κτῆτωρ, ὄν.κ.=ὄνομα κύριον.

Δούκαινα, ὄν.κ. 11E
 εἰκονογραφημένος κῶδιξ 4
 εἰλητάριον περγαμηνὸν ἔντυπον 21
 Ἰάκωβος (παπὰ) — βλ. Ψιχαλιδάκης
 Ἰγνάτιος Β' μητροπολίτης Ρόδου (1721)
 11 E
 Ἰωακεῖμ ἱερεὺς Λίνδιος, μουσικός 15Bβ
 Καντάλης, ὄν.κ. 11E
 Καπετάνος — βλ. Τζανετῆς Κ.
 Κυργιάννα, ὄν.κ. 11E
 Λαμπριανὸς Διάκος, ἀφ. 3E
 Λέος, ὄν.κ. 11E
 Λίνδος, Ἐκκλησία Παναγίας, κτ. 4Bβ,
 6Bβ
 Μακαρία, ὄν.κ. 11E
 Μαργέτα καὶ Μαργετὶ (τό), ὄν.κ. 11E
 Μαχμούτ, υἱὸς Μεχμέτ 6E
 Μακάριος Ἱεροσολυμίτης, κτ. 20Bβ
 Μεγιστιάνος, ὄν.κ. 11E
 Μελέτιος (Β'), μητροπ. Ρόδου 4Bβ
 Μεχμέτ ἐνδοξότατος 6E
 Μπιλορούσης — βλ. Γερμανὸς Μπ.
 Νεόφυτος ἱερομ. Ἰβήρων, κτ. 8Bβ

ΛΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
 Θεσσαλονίκη

Παρίσης, ὄν.κ. 11E
 Πάτμος, μονὴ Ἰωάννου Θεολόγου, κτ.
 (15. αἰ.) 10Bβ
 Πιλορούσης — βλ. Γερμανὸς Πιλ.
 Προκόπιος, β. (15. αἰ.) 4A
 Ρηγινούλα, ὄν.κ. 11E
 Ρόδου μητροπολίται — βλ. Μελέτιος,
 Ἰγνάτιος
 Σαμουήλ ἀρχιμανδρίτης, κτ. 9Bβ
 Σολομός, ὄν.κ. 11E
 Στέφανος Λίνδιος, μουσικός, κτ. 15Bβ
 «τετράρχος» 11B
 Τζανετῆς Καπετάνιος, ἀφ. 4Bβ
 Τζίκνης, ὄν.κ. 11E
 τουρκικαὶ σημειώσεις 6E
 Τριάδος ἁγίας μονὴ 13B
 Τριαντάφυλλος Ρόδιος, κτ. 9Bβ
 Χαριστός, ὄν.κ. 11E
 Χατζηνικολάκης, ὄν.κ. 11E
 χρονολογημένοι κώδικες: 1441: 14,
 1648/9: 3,1674: 1
 Ψιχαλιδάκης, παπὰ Ἰάκωβος, ἀφ. 6Bβ

ΗΛΙΑΣ ΚΟΛΛΙΑΣ
 Ρόδος